

בבא בתרא יח

קושיות על רבא	תירוץ
מרחיקין את הגפת, ואת הזבל, ואת המלח, ואת הסיד, ואת הסלעים מכותלו של חברו ג' טפחים או סד בסיד; טעמא דאיכא כותל, הא ליכא כותל - סומך!	לא, כי ליכא כותל נמי לא סמך. קא משמע לן, דהני קשו לכותל
מרחיקים את הזרעים, ואת המחרישה, ואת מי רגלים מן הכותל שלשה טפחים; טעמא דאיכא כותל, הא ליכא כותל - סמך!	לא, כי ליכא כותל נמי לא סמך. קא משמע לן, דמתונתא קשה לכותל.
ואת הריחים - ג' מן השכב שהן ד' מן הרכב; טעמא דאיכא כותל, הא ליכא כותל - סמך!	לא, כי ליכא כותל נמי לא סמך. קא משמע לן, דטירייתא קשה לכותל.
ואת התנור - שלשה מן הכליא שהן ד' מן השפה; טעמא דאיכא כותל, הא ליכא כותל - סמך!	לא, כי ליכא כותל נמי לא סמך. קא משמע לן, דהבלא קשה לכותל.
לא יפתח אדם חנות של נחתומין ושל צבעין תחת אוצרו של חברו, ולא רפת בקר; טעמא דאיכא אוצר, הא ליכא אוצר - עביד!	דירה שאני. חיזוק: דיקא נמי, דתני עלה: אם היתה רפת בקר קודמת לאוצר - מותר. (מכך שאמרו את זה רק במקרה זה בלבד מוכיח)
לא יטע אדם אילן סמוך לשדה אלא אם כן הרחיק ממנו ד' אמות, ותני עלה: ד' אמות שאמרו, כדי עבודת הכרם; טעמא דמשום כדי עבודת הכרם, הא לאו משום כדי עבודת הכרם - סמך, ואף על גב דאיכא שרשין דקא מזקי!	הכא במאי עסקין - דמפסיק צונמא. חיזוק: היה גדר בינתים - זה סומך לגדר מכאן, וזה סומך לגדר מכאן. קושי: אי הכי, אימא סיפא: היו שרשיו יוצאין בתוך של חברו - מעמיק להן שלשה טפחים כדי שלא יעכב המחרישה; ואי דמפסיק צונמא, מאי בעו התם? תירוץ: הכי קאמר: 'ואי לאו צונמא, והיו שרשיו יוצאין לתוך של חברו - מעמיק שלשה טפחים כדי שלא יעכב המחרישה.'
מרחיקין את האילן מן הבור עשרים וחמש אמה; טעמא דאיכא בור, הא ליכא בור - סמך!	לא, כי ליכא בור נמי לא סמך, קמ"ל, דעד כ"ה אמה אזלי שרשים ומזקי לבור. קושי: אי הכי, אימא סיפא: ואם אילן קדם - לא יקוץ; ואי דלא סמך, היכי משכחת לה? תירוץ: כדא"ר פפא: בלוקח, הכא נמי בלוקח.
מרחיקין את המשרה מן הירק, ואת הכרישין מן הבצל, ואת החרדל מן הדבורים; טעמא דאיכא ירק, הא ליכא ירק - סמך!	לא, כי ליכא ירק נמי לא סמך, קמ"ל, דהני קשו אהדדי. קושי: אי הכי, אימא סיפא: רבי יוסי מתיר בחרדל, מפני שיכול לומר לו: עד שאתה אומר לי הרחק חרדלך מן דבוראי, הרחק דבורך מן חרדלאי, שבאות ואוכלות לגלוגי חרדלאי; ואי דלא סמך, היכי משכחת לה? תירוץ: אמר רב פפא: בלוקח.

ומרחיקין את המשרה מן הירק, ואת הכרישין מן הבצלים, ואת החרדל מן הדבורים, ורבי יוסי מתיר בחרדל.

2 קושיות על התירוץ של רב פפא (בלוקח):

- אי בלוקח, מאי טעמא דרבנן?
- ועוד, מאי טעמא דרבי יוסי? אפילו משרה וירקא נמי!

תירוץ 1: אמר רבינא, קא סברי רבנן: על המזיק להרחיק את עצמו. **קושי:** מכלל דר' יוסי סבר: על הניזק להרחיק את עצמו, אי על הניזק, אפי' משרה וירקא נמי!

תירוץ 2: אלא, לעולם ר' יוסי נמי על המזיק סבירא ליה, והכי קאמר להו רבי יוסי לרבנן: תינח משרה וירקא, דהני מזקי הני והני לא מזקי הני, אלא חרדל ודבורים - תרוייהו מזקי אהדדי.

קושי: ורבנן?

תירוץ: דבורים לחרדל לא מזקי ליה,

- אי בבינתא - לא משכחא ליה,
- אי בטרפא - הדר פארי.

עוד קושי: וסבר ר' יוסי על המזיק להרחיק את עצמו? והתנן, **רבי יוסי אומר: אף על פי שהבור קודמת לאילן - לא יקרץ, שזה חופר בתוך שלו, וזה נוטע בתוך שלו!**

תירוץ 3: אלא, לעולם ר' יוסי על הניזק ס"ל, ולדבריהם דרבנן קאמר להו: לדידי על הניזק להרחיק את עצמו, ואפי' משרה וירקא לא בעי רחוקי, אלא לדידכו דאמריתו על המזיק, תינח משרה וירקא, דהני מזקי הני והני לא מזקי הני, אלא חרדל ודבורים - תרוייהו מזקי אהדדי.

קושי: ורבנן?

תירוץ: דבורים לחרדל לא מזקי ליה,

- אי בבינתא - לא משכחת ליה,
- אי בטרפא - הדר פארי.

